

Vragen Commissie Ruimte 15 september 2023

Vragen Wouter Versluijs (D66), over Brief GS van 11 juli 2023 over Voortgangsrapportage PFAS juli 2023 - 358774, agendapunt 7

Vragen Commissie Ruimte	Antwoorden
<p>1. Over het PFAS restrictievoorstel (1.1): Er is een brede lobby gaande van de chemische industrie om zoveel mogelijk PFAS op de lijst met 'essentiële PFAS' te krijgen. Daartoe worden ook bedrijven die PFAS afnemen benaderd om een zienswijze in te dienen bij ECHA om een zo groot mogelijke lobby op gang te brengen. Is er bekend of er bedrijven in Zeeland zijn die PFAS op grote schaal afnemen? Is er bekend of er bedrijven bovenstrooms aan de Schelde zijn die PFAS produceren en zo ja, is bekend welke PFAS door die bedrijven worden gemaakt?</p>	<p>Grote afnemers van PFAS in Zeeland zijn ons niet bekend. Gezien de brede toepassing en het grote aantal stoffen in de PFAS-groep is het wel zeker dat veel bedrijven en consumenten gebruik maken van PFAS. Van blusschuim tot textiel of papier dat met PFAS behandeld is; van PFAS in computerchips tot PFAS in electrolysers voor waterstofproductie. Bovenstrooms aan de Schelde is 3M de enige producent van PFAS. 3M heeft eerder toegelicht welke PFAS zij produceren en voor welke producten dit wordt gebruikt. In een productieproces spelen niet alleen de PFAS die worden geproduceerd een rol, maar ook de PFAS die tijdens het productieproces een rol kunnen spelen als tussen- of bijproduct en dus ook kunnen vrijkomen.</p>
<p>2. Over het onderhouden van contact met Vlaanderen (1.3): Over welke informatie beschikt de provincie als het gaat om de vervuiling die de aanleg van de Oosterweel veroorzaakt? Op welke manier wordt de provincie Zeeland geïnformeerd over die werkzaamheden? Zijn wij geïnformeerd over de wijze waarop het opgepompte grondwater rondom 3M wordt gereinigd (ivm bouw Scheldetunnel)? Hoe verhoudt de Vlaamse norm van '0,1 microgram/liter per PFAS-component' zich met Nederlandse eisen voor het lozen van water?</p>	<p>Door de Vlaamse PFAS-opdrachthouder en zijn opvolger bij de Vlaamse overheid is met onze PFAS-coördinatoren informatie uitgewisseld over de Oosterweelwerkzaamheden in relatie tot de PFAS-aanpak. Daarnaast heeft Rijkswaterstaat als verantwoordelijke partij voor de waterkwaliteit van de Westerschelde contact gelegd met de Vlaamse Milieumaatschappij om op de hoogte te worden gehouden op ontwikkelingen met een eventuele invloed aan Nederlandse kant. Over de vergunningaanvraag voor lozing van bemalingswater in relatie tot de Scheldetunnel is destijds geen adviesaanvraag vanuit Vlaanderen ontvangen. Hierin is vanuit onze kant desondanks richting Vlaamse besluitvorming aangedrongen om de scherpst mogelijke norm toe te passen. Hiertoe heeft Vlaamse minister Demir in de besluitvorming ook besloten. In Nederland zijn geen generieke normen voor afvalwaterlozingen waarin PFAS aanwezig kan zijn. Deze worden per vergunning bepaald. Er geldt een minimalisatieplicht voor de aanvrager en er wordt beoordeeld aan de hand van waterkwaliteitsdoelstellingen die onder de Kaderrichtlijn Water (KRW) zijn geformuleerd.</p>

Vragen Commissie Ruimte	Antwoorden
<p>3. Over het onderhouden van contact met Vlaanderen (1.3): waarom wordt er weer toegestaan dat PFAS houdend materiaal mag worden geëxporteerd naar Vlaanderen om daar bij Indaver verbrand te worden? Welke redenen heeft ILT om deze export weer toe te staan? In hoeverre is de provincie meegenomen in het proces dat ILT heeft doorlopen om de export naar België te stoppen en vervolgens weer toe te staan?</p>	<p>De staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat heeft het besluit van de ILT in een brief aan de Tweede Kamer toegelicht: Kamerbrief over besluit ILT vergunning afvaltransport PFAS-verdacht afval naar Indaver-Antwerpen Kamerstuk Rijksoverheid.nl. De PFAS-coördinator van de provincie heeft met de ILT kennis uitgewisseld die beschikbaar was over Indaver en aangeboden waar het trajecten die PFAS in Zeeland betreffen elkaar in de toekomst actief te informeren. De Provincie Zeeland is niet meegenomen in de besluitvorming door ILT. Over de vergunning van Indaver en toezicht en handhaving daarop staan Nederland en Vlaanderen actief met elkaar in contact.</p>
<p>4. Over schade verhalen (1.4): wordt er voor de vissers een losstaand juridisch traject opgestart?</p>	<p>Visserijorganisaties zijn eerder dan het nieuws over de aansprakelijkstelling van 3M door de Nederlandse Staat een eigen verkenning gestart om schade te verhalen. Zij hebben in overweging of zij een eigen traject volgen of zich voegen bij het traject zoals de minister heeft ingezet.</p>
<p>5. Over bronnenonderzoek KGT (2.2): kunnen we de uitkomsten van het onderzoek zoals die zijn kenbaar gemaakt binnen de Internationale Scheldec commissie krijgen? In hoeverre is er sprake geweest van breder bronsporenonderzoek naar de herkomst van de PFAS die aanwezig is in Zeeuwse wateren? Is er bekend hoeveel GenX er is aangetroffen in Zeeuwse wateren? Zo ja, klopt de aanname dat dit bijna alleen maar via Indaver in Zeeuwse wateren terecht kan komen?</p>	<p>Het bronnenonderzoek zoals aan de ISC is kenbaar gemaakt is bij brief van 18 oktober 2022 aan Provinciale Staten toegezonden. Bronsporenonderzoek is tot nu toe niet toegepast, aangezien dat een methodiek is om een specifieke vervuiling aan één specifieke bron te kunnen koppelen. De problematiek in de Westerschelde en het Kanaal Gent-Terneuzen is dat de aanwezigheid van PFAS voortkomt uit verschillende bronnen. Onze inzet is gericht op het zoveel mogelijk druk te zetten op vermindering van alle bronnen en niet zozeer op bewijzen welke bron voor welk specifiek aandeel verantwoordelijk is. In het kader van schade verhalen wordt wel aanvullend onderzoek gedaan. Daarbij kunnen wij vanwege de positie van de Staat geen uitspraken doen of bronsporenonderzoek daar deel van uitmaakt. In de op 12 oktober 2022 aan PS toegestuurde memo over monitoring van PS zijn de metingen ten aanzien van GenX in Zeeuwse wateren opgenomen. Wij kunnen op basis van die informatie geen uitspraken doen over de bron(nen) van GenX in de Zeeuwse wateren.</p>
<p>6. Over inventarisaties PFAS RWZI's (2.4): Welk laboratorium voert het onderzoek uit? Wie betaalt het onderzoek?</p>	<p>SGS voert de laboratoriumanalyses voor het onderzoek uit. Opdrachtgever van het onderzoek is het Waterschap Scheldestromen als eigenaar van de RWZI's, dat ook de kosten draagt.</p>

Vragen Commissie Ruimte	Antwoorden
7. Over grensoverschrijdende vergunningen 2.6: tot hoever bovenstrooms reikt het werkgebied van de RUD en de tientallen adviezen die over PFAS waarden in vergunningsaanvragen die ze hebben gegeven? Wat is de locatie van de meest zuidelijke vergunning die is verleend?	In het kader van vergunningen met een mogelijk grensoverschrijdend karakter, zijn door de Europese lidstaten hierover afspraken vastgelegd in het Verdrag van Espoo/Verdrag van Helsinki. Het Verdrag van Espoo gaat uit van activiteiten die zich binnen 5 kilometer van de landsgrens bevinden, bij het verdrag van Helsinki betreft de afstand 15 kilometer. De aanvragen en de milieueffectrapportages die door de RUD Zeeland zijn beoordeeld zijn (nog) niet allen vergund door het Vlaamse bevoegd gezag. Daarom is geen antwoord te geven op de vraag 'Wat is de meest zuidelijke vergunning die is verleend' in relatie tot de door de RUD beoordeelde initiatieven.
8. Over seaspray onderzoek (3.5): wanneer worden de uitkomsten van het onderzoek naar PFAS-metingen in zeeschuim verwacht?	Analyseresultaten van de metingen naar PFAS in zeeschuim zijn voor de risicobeoordeling door het ministerie van IenW aangeboden aan het RIVM. Wij verwachten ieder moment de beoordeling te ontvangen, maar uiterlijk vindt dit plaats voor eind september.